

Sygn. akt II CSK 7/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku „P.” Spółki Akcyjnej w W.
przy uczestnictwie Uniwersytetu [...] w P.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 17 sierpnia 2018 r., sygn. akt XV Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kwotę 3.750 (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik wnioskodawcy „P.” Spółki Akcyjnej w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 sierpnia 2018 r. wnioszek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Uzasadniając występowanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., autorka skargi kasacyjnej wskazała, że w sprawie „pojawiły się istotne zagadnienia prawne tj.: możliwość doliczenia do okresu zasiedzenia okresu samoistnego posiadania nieruchomości przed przedsiębiorstwo państwowe przed dniem 01.02.1989 r., wpływ uczestnictwa w postępowaniu administracyjnym oraz negocjacji co do kupna nieruchomości na samoistne posiadanie w złej wierze”.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób

syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Należy ponadto przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym skonstruowanie zagadnienia prawnego następuje przez przedstawienie pytań „do rozstrzygnięcia” to znaczy pytań, których konstrukcja powoduje, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dokonywane jest przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC z 2000 r., nr 11, poz. 200).

Odnosząc powyższe uwagi do przedstawionych w skardze kwestii, należało stwierdzić, że miały one charakter ogólny i nie stanowiły pytań o rozstrzygnięcie, lecz pytania o uzupełnienie - o nieokreślonych z góry możliwościach odpowiedzi. Zawarte w skardze kasacyjnej twierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym zakresie nie jest zagadnieniem prawnym także dlatego, że pełnomocnik wnioskodawcy nie przedstawił jakichkolwiek argumentów, które mogłyby świadczyć o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Należy ponadto podkreślić, że kwestie wzmiankowane w skardze kasacyjnej były już rozważane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, do którego notabene odwołały się Sady orzekające w sprawie, a więc uzasadnienie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało wykazania w jakim zakresie kwestie podniesione w skardze kasacyjnej nie zostały rozstrzygnięte. Za istotne zagadnienie prawne może bowiem zostać uznany tylko problem nowy i dotychczas niewyjaśniony.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, pełnomocnik wnioskodawcy wskazała, że Sąd Okręgowy w P. nie dokonał wszechstronnej

analizy faktycznej i prawnej powstałej sytuacji prawnej oraz wiążących się z nią przepisów a ponadto, że Sąd nie rozstrzygnął podniesionych w apelacji zarzutów.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Tych wymagań skarżący nie spełnił. Wywód, zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do ogólnego wymienienia zarzutów wobec skarżonego orzeczenia, nie zmierzał zaś do wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Wymaganej w ramach badania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. argumentacji nie stanowi samo postawienie zarzutu oczywistego naruszenia określonych przepisów prawa, a sformułowanie takiego zarzutu nie prowadzi jeszcze do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Takich argumentów w skardze kasacyjnej nie powołano. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w ramach podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/03, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, nie publ.; z dnia 24 stycznia 2013 r., III UK 70/12, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek uczestnika Uniwersytetu [...] w P. zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 8 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

jw